

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

5.1.1 ข้อสรุปทั่วไป

เกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามที่กำหนดในแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย พ.ศ. 2528 ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวศูนย์กลางของแหล่งท่องเที่ยวในทะเลที่พัฒนาอย่างเป็นมาตรฐานสากล (International Ocean Resort) แต่คงรักษาไว้ซึ่งสภาพเอกลักษณ์ทางธรรมชาติ ความสงบและวัฒนธรรมของพื้นที่ ดังนั้นเกาะสมุยจึงมีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวสูง การขยายตัวของการท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วนับตั้งแต่ พ.ศ. 2524 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน นับตั้งแต่มีเรือเฟอร์รี่เข้ามาให้บริการรับส่งผู้โดยสารเข้าสู่เกาะสมุย และการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของนักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วนี้ ก่อให้เกิดการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ เช่น การขาดแคลนที่พัก น้ำ อาหาร ปัญหาการระบายน้ำ และบำบัดน้ำทิ้ง นอกจากนี้ผลกระทบจากการท่องเที่ยวยังทำให้ประชาชนท้องถิ่นต้องประสบปัญหาในด้านการให้บริการของรัฐ เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีความต้องการในบริการของรัฐที่จัดไว้ เช่นเดียวกับประชาชนท้องถิ่น จึงอาจทำให้บริการที่รัฐจัดไว้ไม่เพียงพอกับความต้องการทั้งนี้สาเหตุเนื่องจากปัญหาความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานการท่องเที่ยวบนเกาะสมุย

ดังนั้นการศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาแนวทางวิเคราะห์การประมาณการปริมาณนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุย ในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) เพื่อให้การวางแผนการรองรับการท่องเที่ยวของเกาะสมุยในอนาคตสอดคล้องกับอุปสงค์การท่องเที่ยวมากที่สุด เนื่องจากเกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลแห่งใหม่ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย โดยมีกรอบในการวิเคราะห์ 3 แนวทาง คือ แนวทางแรกใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) แนวทางที่สองใช้เทคนิค Pooling cross-section and time-series data และแนวทางที่สาม ใช้ Shift and Share Model ส่วนเครื่องมือทางสถิติที่ใช้ในการคัดเลือกแบบจำลองเพื่อเสนอในการศึกษาได้ใช้ Root Mean Square Error (RMSE) และ Mean Percent Error (MPE)

5.1.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การเดินทางท่องเที่ยวเกาะสมุยจากแบบจำลองทั้ง 3 วิธี

1) การวิเคราะห์แบบจำลองโดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ในการท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวสัญชาติต่าง ๆ (S) กับตัวแปรอิสระต่าง ๆ พบว่า ไม่มีสมการใดที่ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถอธิบายการผันแปรของอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสัญชาติต่าง ๆ ได้ทั้งหมด ในการวิเคราะห์ตัดตัวแปรที่มีค่าการกระจายของค่าสัมประสิทธิ์ต่ำออกจากสมการ ทำให้ได้สมการอุปสงค์การท่องเที่ยว ที่แสดงถึงพฤติกรรมระหว่างความต้องการเดินทางมาเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวทั้ง 21 สัญชาติ กับตัวแปรอิสระที่คัดเลือกแล้ว โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในการเดินทางมาเที่ยวเกาะสมุย ของนักท่องเที่ยวทุกสัญชาติมากที่สุด คือ รายได้ที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยว (Y) ตัวแปรที่มีความสำคัญรองลงมา คือ นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย (DUM) มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในการมาเที่ยวที่ เกาะสมุยของนักท่องเที่ยวสัญชาติออสเตรเลีย เบลเยียม ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ ออสเตรเลีย ฮังการี ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ ไต้หวัน มาเลเซีย และสิงคโปร์ และตัวแปรสุดท้ายที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในการการท่องเที่ยวที่ เกาะสมุยของนักท่องเที่ยว คือ จำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกา เดนมาร์ค และเยอรมัน โดยตัวแปรอิสระทุกตัวมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การเดินทางท่องเที่ยวที่ เกาะสมุยในทิศทางเดียวกัน

2) การใช้แบบจำลอง Pooling Cross-Section and Time-Series Data ในการวิเคราะห์ได้แบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวออกเป็น 3 กลุ่มสัญชาติ ผลการวิเคราะห์พบว่าไม่มีสมการใดที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถอธิบายการผันแปรของอุปสงค์การท่องเที่ยวได้ จึงตัดตัวแปรที่มีค่าการกระจายของค่าสัมประสิทธิ์ต่ำออกจากสมการ ทำให้ได้สมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ของการท่องเที่ยวกับตัวแปรอิสระเพียงตัวเดียว คือรายได้ที่แท้จริงต่อหัว มีหน่วยเงินตราเป็นบาทของนักท่องเที่ยวทั้ง 3 กลุ่มสัญชาติ นอกจากนี้ตัวแปรอิสระดังกล่าวยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอุปสงค์การท่องเที่ยวเกาะสมุยด้วย

3) การใช้ Shift and Share Model จากการวิเคราะห์พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุยเพิ่มขึ้นในระหว่าง พ.ศ. 2526 ถึง 2532 จำนวน 195,072 คน เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบทั้ง 3 ส่วน ดังนี้ Regional Share (RS) และ Proportional Shift (PS) จะมีผลทำให้นักท่องเที่ยวมากขึ้น จำนวน 130,563 คน และ 71,277 คน

และ Differential Shift (DS) จะมีผลทำให้นักท่องเที่ยวน้อยลง จำนวน 6,768 คน โดยสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบดังกล่าวมาจาก เกาะสมุยมีโครงสร้างของสัญชาตินักท่องเที่ยวที่มีสัดส่วนในการมาเที่ยวเกาะสมุยสูง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย ชาวสหรัฐอเมริกา ชาวเบลเยียม ชาวเดนมาร์ก ชาวเยอรมัน ชาวสวิสเซอร์แลนด์ ชาวอังกฤษ ชาวซาอุดีอาระเบีย ชาวมาเลเซีย และชาวสิงคโปร์

5.1.3 การประมาณการปริมาณนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

จากการประมาณการปริมาณนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุยในช่วงแผนฯ ฉบับที่ 7 ทั้ง 3 วิธี ปรากฏว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่ได้จากการประมาณการด้วยวิธี Pooling มีจำนวนนักท่องเที่ยวน้อยที่สุด ในขณะที่วิธี Shift and Share Model ประมาณการได้จำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเทคนิค Pooling ทำให้ error term ของตัวแปรแต่ละตัวในสมการมีความสัมพันธ์กันเอง ในขณะที่การใช้สมการถดถอยเชิงซ้อนนั้น error term ไม่มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นค่าประมาณการที่ได้จาก 2 วิธีดังกล่าวจึงแตกต่างกัน ส่วนการที่วิธี Shift and Share Model ให้ผลการประมาณการสูงกว่า 2 วิธีดังกล่าว เนื่องจากข้อมูลนักท่องเที่ยวที่นำมาใช้เป็นช่วงการท่องเที่ยวประเทศไทยกำลังบูม ประกอบกับในแบบจำลองได้เลือกใช้ค่า Differential Shift เฉลี่ยระหว่างช่วง พ.ศ. 2526-2532 จึงทำให้ผลการประมาณการที่ได้สูงกว่า 2 วิธีข้างต้น

5.1.4 การคัดเลือกแบบจำลอง

ในการคัดเลือกเพื่อหาแบบจำลองที่ดีที่สุด ทำได้จากการพิจารณาจากค่า RMSE และ Mean Percent Error ของแบบจำลองทั้งสาม ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า แบบจำลองวิธีการสมการถดถอยเชิงซ้อนมีค่า RMSE และ Mean Percent Error น้อยที่สุด ดังนั้นจึงเลือกวิธีนี้ไปใช้ในการประมาณการปริมาณนักท่องเที่ยวในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. แม้ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าวิธีการใช้เทคนิค Pooling จะสามารถใช้ในการประมาณการปริมาณนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุยในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 ได้แม่นยำสู่วิธีการถดถอยเชิงซ้อนไม่ได้ก็ตาม แต่อย่างไรก็ดีโดยพื้นฐานทางสถิติแล้ว เทคนิคการ Pooling Cross-Section and Time-Series Data เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่ดีเนื่องจากสามารถ

ข้อมูลอนุกรมเวลาที่มีจำนวน observation ต่ำได้ ดังนั้นจึงน่าที่จะใช้เทคนิค Pooling ได้ดี ในอนาคต เมื่อศึกษาแบบจำลองที่มีรายละเอียดมากขึ้น

2. การใช้แบบจำลอง Shift and Share Model เพื่อใช้ในการประมาณการ (Projection Model) สำหรับกรณีอื่น ๆ ต่อไปนั้น ควรจะเป็นการใช้ Differential Shift ของแต่ละปี ๆ ไปแทนการใช้ค่าเฉลี่ยของ Differential Shift เพื่อให้ผลของการประมาณการมีค่าใกล้เคียงกับค่าจริงมากขึ้น

3. การใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน การใช้เทคนิค Pooling และการใช้ Shift and Share Model ต่างมีข้อดีและข้อเสียที่ต่างกันออกไป จึงน่าจะได้มีการศึกษาการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เหล่านี้กับกรณีอื่น ๆ ต่อไป

4. เนื่องจากสถิติข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ไม่ได้มีการบันทึกว่านักท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มาเที่ยวเกาะสมุยแล้ว ได้ไปเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นอีกหรือไม่ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วในช่วงปีหนึ่ง นักท่องเที่ยวคนเดียวกันอาจไปแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งได้ จึงก่อให้เกิดปัญหาการนับซ้ำ ทำให้ผลการประมาณการปริมาณนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุย อาจมีความคลาดเคลื่อนได้ ดังนั้นการบันทึกข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวประเทศไทย จึงควรมีความสมบูรณ์ในเรื่องเหล่านี้ด้วย

5. ควรมีการจัดเก็บสถิติข้อมูล จำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศไทยให้ครบทุกจังหวัดในทุก ๆ ปี เพื่อให้การศึกษาในกรณีอื่นต่อไป จะได้ทำการวิเคราะห์ได้ละเอียดมากกว่านี้

6. ผลของการใช้เทคนิค Pooling วิเคราะห์แบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยว เกาะสมุยของนักท่องเที่ยวกลุ่มทวีปยุโรป และกลุ่มทวีปเอเชีย พบว่า ตัวแปรรายได้ต่อหัวมีหน่วยเงินตราเป็นบาทของนักท่องเที่ยวชาวเบลเยียม ชาวเนเธอร์แลนด์ ชาวไต้หวัน มีค่าสัมประสิทธิ์ที่มีการกระจายน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวสัญชาติอื่น ๆ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาต่อไปให้ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรดังกล่าวมีค่าที่ดีกว่านี้